

İnternet Yasakları için STK Önerileri

Mustafa Akgül

İnternet teknolojileri Demeği/ Bilkent Üniversitesi

Ülkemiz “aileyi koruma” adına internete yasaklar getirmeye başladı. İnternetden korkan bir felsefenin, “benim istemediğim kuş uçmasın” hedefiyle, Bilişim STK'ları ve uzmanlıkların çığılıkları arasında, çok hızlı bir şekilde çıkan 5651 nolu yasa, ve yönetmelikleri, youtube, blogger, wordpress, alibaba, richarddawkins, turandursun, vatangazetesi örneklerinde olduğu başlangıç amacıyla çelişen bir noktaya gelmiş; youtube örneğinde ise adeta icinden çıkılmaz bir noktaya gelmiştir. Bir yılı aşan youtube yasağı konusunda pek çok defa yakında açılacak şekilde açıklamalar yapılmış; ama problemin çözümü için sağlıklı bir adım atılamamıştır.

Yöneticilerimiz, “kirli bilgiyi” temizleyip, halkımıza öyle sunmayı hedeflemiş; ve bunda dünyaya örnek olmayı arzulamıştır. Çocuk pornosu weblerini sansürleyen, bir çok ülke vardır; ama youtube, blooger, wordpress, alibaba, richarddawkins'i yasaklayan bir gelişmiş ülke henüz yok. Mevcut yapılanma bir çıkmaza gimiştir. Bu süreçte **tek başına Uluslar arası hukuku tesis etmeye çalışan bir ülke konumuna girdik: dünyadaki tüm yer sağlayıcıları Türkiye'den faaliyet belgesi alsın istiyoruz, ve mahkemelerimiz yetki alanını tüm dünya olarak görüyor.**

İnterneti yasakları ile İnternetle savaşıyan bir ülke görüntüsü çizmekteyiz. Yasaklar, kolayca delindiğinden, en iyisinden, Türkiyenin kafasını kuma gömmesidir. Ülke olarak yasaklama refleksinden vazgeçip, interneti demokrasimizi geliştirmek, toplumsal kalkınmayı sağlamak, dünya ile nasıl rekabet ederiz konusuna odaklamamız gerekir.

Bilişim Sivil Toplum Kuruluşları olarak İnternet Yasakları hakkında bir çok bildiri yayınladık ve bunlarda çeşitli öneriler sunduk. Bu yazıda, İnternet Yasaklarının yarattığı görüntü, uygulamadaki gözükten adaletsizlikler, yanlışlıklar gözden geçirildikten sonra, kısa, orta ve uzun vadeli çözüm önerileri anlatılacak ve tartışmaya açılacaktır.

Türkiye Bu Noktaya Nasıl Geldi ?

Ülkemiz matbaayı kaçırdığı gibi İnterneti kaçırmadı; dünyada İnternet sıçrama yaparken bir şekilde yakaladı. 12 Nisan 1993'de Bir DPT projesi olarak başlayan İnternet için, ülkemiz sağlıklı ve kapsamlı bir yapılanma çabasında epey geç kaldı. İnternet Kurulu, KamuNet, e-avrupa+, Bilişim Şurası, E-Türkiye projelerinden sonra 2003 Şubat'ında DPT bünyesinde 5 kişilik Bilgi Toplumu Dairesi ile kurumsal bir yapıya kavuştu. 2001-2002 yıllarında RTÜK yasası çıkarırken, “İnterneti Basın Kanuna tabii tutan” bir deneme yapıldı. E-avrupa+, E-Türkiye, Bilişim Şurası projelerini başlatan DSP-ANAP-MHP koalisyonu, hiç de İnternetin ruhuna uymayan bir şekilde Basın Kanuna eklenen bir madde ile İnterneti de o kanuna tabii tutma ihtiyacını hissetti. Yasa veto edilince, 2. defa, İnternet Haftası ile Bilişim Şurası arasında yasalaştırdı. Amaç, basit olarak, Alternatif Medya olmaya başlayan İnterneti, cezaları %50 artırarak, muhalefet olarak susturmaktı. Bu öneri TBMM'nin internetle ilgili yaptığı ilk düzenleme idi. İlk düzenlemenin gelişmenin önünü kesmeye yönelik olması, ülkemizin İnternet

ve temsil ettiği değişimi nasıl algıladığının bir göstergesi.

2003 sonunda 3 bakandan oluşan E-dönüşüm İcra Kurulu oluştu. 2006 temmuzunda Türkiye'nin 2006-2010'u kapsayan Bilgi Toplumu Stratejisi ve Eylem Planı yayınlandı. Ama, 2006 sonbaharında çocuk pornosu olayları ortaya çıktı, planlı bir şekilde abartılarak, basın da desteği ile 5651 nolu yasanın çıkma ortamı oluşturuldu. Adalet Bakanlığı komisyonunca hazırlanan Bilişim Ağı Hizmetleri ve Bilişim Suçları yasa tasarısı bir kenara bırakıldı. Adalet Bakanlığı devre dışı kaldı, ve Ulaştırma Bakanlığı uzmanları, Adalet Bakanlığı taslağını kesip biçip, 5651'in taslağını oluşturdu. Bu süreçte STK'lar, tabir caizse, imdat çığıllıkları atarak, toplumun, siyasal kadroların, basının dikkatini çekmeye çalıştı. Pek fazla başarılı olduğunu söylemek mümkün değil. Tasarı komisyonlara biraz yumuşatılarak kabul edildi. Son aşamalarda katalog suçlara Atatürk'e ilişkin suçlar ve cevap hakkını düzenleyerek, "uyar - kaldır"ı getiren 9. madde eklendi.

5651 Ne Getirdi ?

5651 aceleyle getirilmiş, internetten korkan bir felsefeyle yazılmış, ileride kullanılabilinecek maddelerle dolu "Truva Atı" görüntüsü veren bir yasadır. Bir tepki ve yasaklama yasasıdır. Özgürlükler ve güvenlik dengesinin, özgürlük aleyhine bozulduğu, "internetde benim istemediğim kuş, ne pahasına olursa olsun uçmasın" bakış açısıyla, evrensel hukuk ve Anayasanın temel ilkelerin feda edildiği bir düzenlemedir. Kanımca, bu yasaya, İnternet Yasası demek, internete hakarettir. Yasa, Adalet Bakanlığı Komisyonu taslağından alınan, bazı tanımların ötesinde, katalog suçları, ve onlarla ilintili webleri yasaklamayı düzenliyor. Bu amaçla, BTK içinde İletişim Başkanlığına (TİB), hukukçu ve iletişimci ağırlıklı 93 kişilik kadro veriliyor, ve İnterneti temizleme görevi veriliyor. Yurt dışındaki webleri, TİB, resen, sorgusuz sualsiz, savunmasız, haber vermesiz kapatma yetkisine sahip. Yurt içinde erişimi engelleme yetkisi mahkemelere ait.

5651'e bağlantı yönetmelikler, yine fazla bir STK etkileşimi olmadan çıkartıldı. Yönetmelik, yer sağlayıcılara Faaliyet Belgesi alması zorunluluğu getirdi. Bu Türkiye'deki kamu kurumlarını da kapsıyor. Asıl önemlisi, Türkiye tüm dünyadaki yer sağlayıcılardan da Faaliyet Belgesi istiyor. Bu youtube'un kapanması gerekçesi olarak Ulaştırma Bakanı ve BTK Başkanı tarafından defalarca dile getirildi. Yapılmak istenilen, Türkiyenin tek başına dünya İnternetine kurallar koymasındır. Türkiye bu fikrini hiç bir uluslararası forumda savunmadan, uygulamaya çalışıyor.

Yasaklar Hukukun temel ilkeleriyle çelişiyor ve Anayasaya aykırı

Youtube 5 mayıstan 2008'den beri kapalı. 3,5 milyon kişinin günlüğünü tutan wordpress.com bir yazı nedeniyle aylarca kapalı kaldı. Geocities.com, Myspace.com, DailyMotion.com, alibaba.com gibi büyük, milyonlarca kullanıcının üye olduğu, içerik eklediği çoğu weblerin yanında, richarddawkins.net, turandursun.com, anarsist.com, ataist.org gibi aykırı görüşlerin ortaya atıldığı weblerde yasaklardan nasibini aldı. Bu yasaklamalar, her zaman 5651 nedeniyle olmuyor; kişisel haklar ve fikri ve sinai hakların ihlali nedeniyle Türkiye'nin her hangi yerinde bir mahkeme, hiç bir savunma almadan, bir bilirkişiye başvurmadan tedbir olarak bir yasaklama getirebiliyor. Blogger.com'u Diyarbakır, pek çok webi de Silivri ve Gebze mahkemeleri yasakladı. Bu şekilde

BTK ve mahkemeler bini aşkın webi yasakladı. Yasaklamalar, BTK'nın koyduğu ilkeler ışığında Alan Adı Düzeyinde veya IP temelli yapılıyor. Yasaklamaların nasıl yapılacağı, hiç bir ilke olmadan, ilgili mahkemenin bilgi ve takdirine bırakılmış. Mahkemeler bazen sağlam olsun diye, her iki yasaklamayı birden yapıyor. Tedbir olarak alınan kararlar, çoğunlukla nihai karar olarak uygulanıyor.

Özensizce uygulanan yasaklar, bir an için özünde hukuki olduğunu var sayarsak bile, uygulamada ciddi hukuk ihlallerine sebep oluyor. Kaldığı savunma almadan, yargılama süreci yaşamadan uygulanan kararlar ne kadar hukuku uygun olabilir ki? Wordpress.com'da bir kişinin günlüğünde, hakaret içeren bir paragraf iddiası ile 3.5 milyon kişinin günlüğü yasaklanıyor. Blogger.com'da 60 kişinin günlüğünde fikri hakları ihlal ettiği gerekçesiyle milyonlarca kişinin günlüğüne yasak konuyor. Bu iki örnekte, alt alan adına yasak getirilerek, sadece bu günlükler yasaklamak mümkündü. Bu, belki bilgisizlikten kaynaklandı, ama çok açık bir adaletsizlik ve hak ihlalidir. Adalet Bakanlığı ve BTK bu adaletsizliği sadece seyrediyor; siyasal iktidar, muhalefet, ve büyük ölçüde toplum önderleri ve basın da bir sorumluluk almadan seyrediyor.

Burada yargılama süreci yaşanmadan bir ceza uygulaması yapılmasının hukuksuzluğunun yanında, yaşın yanında orantısız ölçüde kurunun yanması söz konusu. Polis, özel koşullarda, kaçan suçluya ateş edebilir; ölümüne neden olabilir. Ama, kaçan suçlu bir kalabalığa girince, kalabalığı yayılım ateşine tutmak, 1 suçluyu kaçırmamak için yüzlerce masum insana ateş etmek kimsenin aklının ucundan bile geçmez. Ama, İnternet konusunda bunu gözümüz kırpmadan yapıyoruz. Youtube, bir kaç video yüzünden 5/5/08'den beri kapalı. Wordpress, blogger, google groups, myspace, geocities, dailymotion gibi yerlerde 1 potansiyel suçlu için, milyonlarca kişinin iletişim hakkını yasaklıyoruz. Koca bir iş merkezinde, bir dükkanda suç işlendi ihbarı üzerine, tüm iş merkezini veya iş merkezinin olduğu mahalleyi kapatmayı hiçbir normal insan düşünmez, ama bu iş internete gelince gözümüzü kırpmadan yapıyoruz. Bu haksızlığa, topluma zarar veren bu uygulamaya, toplum büyük ölçüde sessiz kalıyor: üniversiteler, hukuk fakülteleri, barolar, bilişim dışı sivil toplum kuruluşları gözlerini kapamayı tercih ediyor.

Gözden kaçan bir hukuk ihlali ise, sıradan yurttaşın, her internet kullanıcısının iletişim, öğrenme, eğlenme, bilgilenme ve iş yapma haklarına engel konulması. İnterneti günlük gazete, dergi, kitap gibi algılamamızın bir sonucu böyle büyük haksızlıklara sebep oluyor. İşin acı gerçeği, ülkemizin interneti henüz algılayamaması. Kanımca, bu **hattatlar işlerinden olmasın diye matbaayı ülkeye geç getirmek, bunun sonucunda aydınlanma, ve bilimsel teknolojik devrim ve sanayi devrimini kaçırmamızla paralel bir durum.** İnternet en az sanayi devrimi boyutlarında köklü bir değişimi temsil ediyor. İnternetin temsil ettiği bu devrimsel değişimi algılayamadığımız için refleksel tepkilerle yasaklayarak sorunları çözmeye çalışıyoruz. Sonuçta, harakiri yaparak, kendimize zarar veriyoruz.

Masum milyonlarca kişinin iletişim, öğrenme, eğlenme, ifade, bilgilenme, alışveriş yapma ve kendi işini kurma özgürlüğüne engel getirildiğinin, bunda Anayasa suçu olduğu pek çok kimse fark etmiyor. Yargılanmadan, ceza uygulanması evrensel hukuk ilkelerine ters. Ayrıca, BTK'ye sorgusuz sualsiz, resen yasaklama hakkı verilmesi, kuvvetler ayrılığına ters ve dolayısıyla Anayasanın iletişim, yargı, ifade özgürlüğü ile ilişkin maddelerine aykırı.

BTK, 5651 katalog suçlar dışındaki yasaklamalar konusunda, bu benim yetki alanım dışında diye sadece seyrediyor. 5651 kapsamındaki suçlar icinde web yurt dışında ve Faaliyet Belgesi alınmadıysa, gerekli görürse resen yetki kullanıyor, şayet mahkeme karar aldıysa da, yönetmelikle aldığı "arabulucuk" rolünü kullanmak istemiyor. 5651'e son anda eklenen 9. madde "uyar kaldır" ilkesini getiriyor; ama mahkemelerimiz genelde bunu bilerek ya da bilmeyerek uyguluyor.

Çözüm için STK Önerileri

İnternet sürekli gelişen, henüz oturmamış, uluslararası bir yapı. Yaşamın tüm boyutlarını değiştiren, insanlığı Bilgi Toplumuna taşıyan değişimin temsilcisi, çeşitli araçları içeriyor. Bir ülkenin kendi başına bir düzenleme yapıp, bütün sorunları çözme şansı yok. Bu nedenle düzenlemelerin, asgari, esnek ve katılımcı olması, platform ve teknoloji bağımsız olması gerekir. Kamu, Sivil Toplum ve sektörün birlikte çözüm araması; hem ulusal hemde uluslararası boyutta sürekli işbirliği ve diyalog olması, çok sık uygulama ve düzenlemelerin gözden geçirilmesinde yarar var. Erken ve yanlış yapılan bir düzenlemenin gelişmenin önünü tıkayabileceğini unutmamak lazım. Dünyanın temsili demokrasiden katılımcı demokrasiye geçişin yollarını aradığı bir zamanda; olabildiğince katılımcı, saydam ve diyalog içinde olmak gerekir. Biz Sivil Toplum Kuruluşları olarak bu sürecin her aşamasında iş birliği yapmaya hazırız. Ana hedefimiz, Türkiye İnternetini büyütme, ve böylece ülkemizin kalkınması, toplumsal gelişmesine ve Bilgi Toplumu hedefine ulaşmasına katkıda bulunmaktır. Bireye güvenmek, hoş görü ve diyaloga inanmak ve demokratik hukuk devleti içinde davranmak isteriz.

Ülkemizin tüm dünya ile birlikte yönetim ilkeleri ışığında internetdeki "zararlı" içerik ve bilişim suçları ile mücadele etmelidir. Bu mücadelenin, hukuk devleti ilkeleri içinde, adil olması ve gelişmeyi frenlememesi önemli. Bu mücadele tek başına kamu otoritesi ve mahkemelerle yapılacak bir mücadele değildir. Sivil toplum örgütleri bu sürecin bir parçası olarak çalışmaya hazırdır. Yeter ki makulde uzlaşmak istensin ve diyalog kurulsun. Örneğin, çocuk pornosu, ihtihara teşvik konularındaki yasaklamaların, uzman görüşü ışığında mahkemelerce yapılmasına hiç bir itirazımız yok. "İkaz et/Kaldır" yönteminin uygulanması istiyor, ve bu sürecin parçası olmak istiyoruz. Biz STK'lar olarak, yasaklama konusunu 1-2 tane uzmanlaşmış ve merkezi mahkemenin buna eğilmesini öneriyoruz. Bu mahkeme, kamu, STK, ve Üniversite ve diğer uzmanlarla diyalog içinde olmalı; bilgiye dayalı kararını bağımsız bir şekilde alabilmeli. Bu yeterli içtihat oluşana kadar sürebilmelidir. Biz, kişisel hak ihlalinin sürmesini, ya da fikri ve sinai hakların ihlalini savunmuyoruz. Bu konularda şikayetlerin, hukuki süreç içinde, hızlı, adil ve evrensel nomlarda çözülmesini istiyoruz.

Ülkemizin yasakçı refleksten kurtulmasının uzun ince bir yol olduğunu düşünüyoruz, ve çözüm önerilerini kısa, orta ve uzun vade olarak 3 kısımda sunmaya çalışacağız. Ülke olarak kolayca kaçıp yasaklama alışkanlığında vazgeçip, meseleye olabildiğince ifade özgürlüğü, tartışma, ve hoş görü açısından bakmaya çalışmalıyız. Yasaklar, çok özel hallerde, sınırlı ve dikkatli yapılmak zorunda.

Kısa Vade Önerileri

BTK, Yargıtay'ın da önerdiği gibi, resen yasaklama yetkisini, gönüllü olarak kullanmaktan vazgeçmeli; yasaklama gerektiği düşündüğünde, bunu uzman mahkemeden almalıdır. Bu yapılırken, kamuoyu ve internetin diğer paydaşları bilgilendirilmelidir. Telekomunikasyon Kurumu, katalog suçları dışındaki yasaklamalarda da, resen yetkilerini artırmadan, mahkeme kararlarının uygulanmasında aracı olmalı; 5651/9'un uygulanmasında üzerine düşen sorumluluğu almalıdır.

Nesne Temelli Filtreleme

Yasaklama kararı genelde zararlı bulunan birkaç nesne yüzünden veriliyor. Mevcut yönetmelik tüm webi alan adı temelli ve IP temelli yasaklamayı öneriyor. Bu bir çocuk porno webi için anlamlı olabilir. Ama, blogger.com, youtube.com, geocities.com, alibaba.com, wordpress.com gibi yerlerde bu çok büyük ölçüde adaletsiz; ve suçsuz kişi ve nesnelere cezalandırılması ile sonuçlanmakta. Halbuki nesne temelli filtreleme yöntemiyle, sadece ilgili nesnelere yasaklıyabiliriz. Örneğin youtube.com'un bir yılı aşkın kapalı kalmasına neden mahkeme kararı 10 tane video'da Atatürk ile ilgili zararlı içerik bulması. BTK nesne temelli hayata geçirseydi, youtube yasağını hiç yaşamayacaktık.

Teknik olarak yapılması gereken, ülkeden çıkan paketleri bu iş için düzenlenmiş bir sunucuda incelemek ve içinde "zararlı nesne" adresi (URL) içeren paketleri çöpe atmaktır. Şimdi yapılan ise bu tür paketleri, yasak sayfasına yönlendirmektir. Bu iş için ayrı sunucu(lar) kurmak, üzerine uygun yazılımlar kurmak gerekir. Bu iş için kullanılacak pek çok açık kaynak yazılım vardır. Doğrusu bu açık-kaynak yazılımları, yüksek başarımlar için, uyarlamaktır. Bunun maliyetinin bir kaç milyon TL ölçüsünde olduğunu düşünüyorum. Bu konuda bağımsız bir kaç ekibe yapılabirlik araştırması yaptırmak ve sonuçlarını uzmanların, STK ve özel sektörün katıldığı kamuya açık bir toplantıda tartışmaktır. BTK bunu yapabilecek, idari, teknik ve mali yetki ve beceriye sahiptir. 5651 BTK'ın ilgili dairesini kamu ihale yasasından muaf tutmuştur. İdare bu konuda hızlı davranabilir; alternatifleri deneyebilir.

Tanımlı Berraklaşması

Youtube örneğine dönersek, ilk yasaklamaya neden olan 10 video'dan 9'u kalkmış durumda. sadece tek video için, "Bu video ABD yasalarına göre ifade özgürlüğü sınırlarında" olduğu için tamamen kaldırılmıyor. Ama, o nesneye Türkiye'deki IP'lerden erişmek mümkün değil. Bir başka deyişle, İnternetin Türkiye'den gözüken yüzünde bu video gözüküyor. Youtube ve benzeri firmalar, ülkelerin bu tür hassasiyetlerine sıcak bakıyorlar; ülkelerin bu tür isteklere uyuyorlar. 5651 nolu yasa ve ilgili yönetmelik, ilgili nesnenin yayından kaldırılması halinde yasağın kalkacağını söylüyor. Bu maddeleri yeniden yazarak, yayının İnternetin Türkiyeden görüntüsünden (İzdüşümünden) kaldırılması halinde yasağın kaldırılmasını belirterek, bu andaki youtube yasağı da ortadan kalkar. Bir Türk mahkemesinin kararı doğal olarak **Türkiye İnternet Uzayı** ile sınırlıdır. Bunun ötesine uluslararası hukukun kapsamına girer.

Orta vade: uzmanlık mahkemeleri ve co-regulasyon

Wordpress.com, blogger.com gibi milyonlarca bağımsız altwebi içeren weblerde, "zararlı" bulunan bir ya da birkaç webi yasaklamak mümkünken,

milyonlarca webi yasaklamak biraz kötü niyetden biraz da bilgisizlikten kaynaklanmıştır. Yasaklamalar, ülkenin herhangi mahkemesinde verilebilmektedir; pek çok yasaklama Silivri, Gebze ve Blogger.com ise Diyarbakır mahkemesince verilmiştir. Karar aşamasında bir bilirkişiye başvurulmuyor ve karar genelde dosya üzerinden veriliyor. Bu nedenlerle az sayıda, 1-2 tane, büyük şehirlerde bu konuda uzmanlaşmış mahkemeleri öneriyoruz. Bu içtihat oluşana kadar çalışacak bu uzmanlık mahkemeleri geçici olmasını öneriyoruz. Bu mahkemelerin geniş bir bilirkişi desteği olması konunun çeşitli boyutları ile temas içinde olması ama bağımsız kararlarını vermelerini öneriyoruz.

Zararlı içerikle mücadeleyi kamu yetkilileri ile değil, sivil yapılarla yapılması Avrupa Konseyinin yıllardır önerdiği bir yöntemdir. AB komisyonunda bunu desteklemektedir. İlgili Sivil Toplum örgütlerinin, kamu ve üniversitelerle dirsek teması ile henüz yasal zemine oturmamış ve oturması kolay olmayan konularda iş birliği ile bu tür içeriğe erişim engellemesi yapılmaktadır. Bu engelleme, çocuk pornosu, intihara teşvik gibi çok sınırlı bir alanda yapılmasıdır. Örneğin Almanyada Servis Sağlayıcıları Birliği, bu tür şikayetleri ciddi olarak inceliyor, ve kaldırtabiliyor. Web 2.0 uygulamalarında kullanıcının ürettiği içeriği webe konduğu an denetlemek ve içeriğin kullanımını buna bağlamak mümkün değildir. Bu sayıların getirdiği bir olgudur, ve sistemin mantığı böyledir. Örneğin, youtube'ta dakikada 15 saatlik video konmaktadır. Youtube'a anında içerik denetimi getirmek, dükkanı kapatmaktır. Zaten, içerik denetimi istemek, sansür istemektir; herkesi potansiyel suçlu görmek paranoyasının bir yansımasıdır. Nasıl hırsızlık olmasın, cinayet işlenmesin diye her yurttaşın peşine bir polis dikmiyorsak; ifade özgürlüğü, basın özgürlüğü asıl, insana güvenmek asıl olmalıdır. Burada önerilen, bir "zararlı içerik" endişesi olduğunda, sivil yapılarla bunun kaldırılması, düzeltilmesi, cevabı nesnelenin yerleştirilmesine çaba harcamaktır. Youtube'ta yasaklanmak istenilen bir videonun, sıradan kullanıcıların şikayeti, ve değerlendirilmesi ile kaldırılması, bir mahkeme kararı ile kaldırılmasından çok daha kolaydır. Hele bunu sadece İnternetin Türkiye'den görünen yüzünde kaldırmak çok hızlı yapılabilecek bir şeydir. Bir videoyu Türkiye'den bağımsız harekete den birkaç yüz kişinin, hatta bir kişinin şikayeti ile kalkması mümkünken, mahkeme kararı geldiğinde, bunun bir örnek olmaması, her ülkenin rahatsız olduğu içeriği, tüm dünyadan yasaklanması sağlamaması için çok daha dikkatli davranmak zorunda kalmaktadır. Abant'ta Ankara Barosu, Türkiye Bilişim Demeğinin öncülüğünde yapılan toplantıda bu gündeme gelmişti. Abant Çalıştay, STK'ların bir merkez kurmasını, mahkemeler yasaklamayı gündeme almadan önce bu merkezin çalışmasını için yeterli süre verilmesini istemiştik. Bu merkezin varlığı ve iletişim yöntemleri kamuoyunca bilindikten sonra, şikayetlerin mahkemeden önce bu merkeze ulaşmasını sağlamak mümkün olacaktır. Bu yönde sivil toplum hevesli, ama kamu henüz alışkanlıklarını kıramıyor.

Uzun Vade: İfade Özgürlüğü ve özgür bireytemelli çözüm

AB'ye katılmayı hedefleyen bir Türkiye'nin interneti matbaada olduğu göz ardı etme lüksü yoktur. Bu nedenle ifade özgürlüğü ve özgür bireyi temel alan çözümler peşinde koşmalıyız. Toplumun ve özellikle kamu yönetiminin yasakçı

refleksten kurtulması vakit alacaktır. Demokratik bir ülkede devletin tüm vatandaşları zararlı ve kirli bilgidan koruması söz konusu olamaz. Neyin kirli, neyin temiz olduğunu vatandaş özgür ifadesi ile karar verecektir. Devletin, vatandaş adına karar verdiği toplumlar otokratik ya da faşist devletlerdir. Devletin vatandaşı bilgilendirmek, bu konuda kendini koruyacak, kendi kararın yardımcı olacak araç, ortam ve olanakları sunması anlamlıdır. Sivil toplum kuruluşlarının yeşermesini teşvik edebilir. Zararlı içeriği, vatandaşın bilgisayarı/cep telefonu düzeyinde tespit edecek, engelleyecek araçların gelişmesini teşvik, bu konuda yarışmalar yapabilir, alternatif araçların ücretsiz dağıtılmasını teşvik edip, sağlayabilir.

İnternet Uluslar arası ve çok hızlı değişen bir araç, ortam ve yapılar topluluğudur. Uluslararası camia ile birlikte, özgürlükçü ve bireyi esas alan bir felsefede bu gelişmelere yaklaşmalı, kısa vadeli reflekslerle değil uzun vadeli insanlığın geleceğini esas almalıyız. Uzun vadede tüm düzenlemeleri yönetim ilkeleri ışığında minimal düzeyde tutmak ve sıklık gözden geçirmek gerekir. İlk fırsatta 5651'i kaldırıp yeni bir düzenlemeye gitmelidir. Siber Suçlar sözleşmesi kamuoyunda yeteri kadar tartışılıp imzalanmalıdır. Yeni düzenlemeler Siber Suç Sözleşmesine uygun olmalıdır. Bu kapsamda mevcut hukuk camiamızı, hakim, savcı ve avukatları sürekli bilgilendirmeliyiz. Hukuk Fakültelerinde bilişim ve internetle ve hukukuyla ilgili temel dersler her öğrenciye verilmeli, Hukuk Fakültelerinde, ve Üniversitelerde çok disiplinli Bilişim ve İnternet araştırma merkezleri kurulmalıdır. Buna paralel olarak, bilişim dünyasına hukuk kültürünü vermek, bu iki camiaı sosyal bilimcilerle birlikte interneti nasıl geliştiririz, demokrasimizi ve toplumsal kalkınmamızı nasıl hızlandırırız konularını tartışan, çözüm arayan ortamlar oluşturmalıyız. İnternetden korkan bir refleksin ürünü olan 5651'in yönetim ilkeleri ile ilgili tüm tarafların katılımı ile özgürlüğü temel alan düzenlemelere gitmeliyiz.

İnternetin temsil ettiği değişim, insanlığı Bilgi Toplumuna taşıyan devrimsel gelişmeleri içinde taşıyor. Bu köklü, sancılı ve uzun bir süreçtir. "Parmak ayı gösterirken ayı atlayıp, parmağa takılanlar" gibi, internetin marjinal problemlerin ötesine geçebilmeliyiz. Youtube, dailymotion, facebook, geocities, twitter gibi yerler, çok ciddi bir toplumsal olguyu, yeni bir sosyal yapılanmayı temsil etmektedir. Youtube ve facebook, ulusları kuruluşların, üniversitelerin temel dağıtım kanalı olmuştur. Cern, Nasa, Birleşmiş Milletler, ABD Kalp Vakfı, bunların arasındadır. BBC 6 dilde yayınlarının videolarını, youtube'a yerleştiriyor; CBS eski programları sadece ABD'den izenecek şekilde youtube üzerinden dağıtıyor. Kore'de yapılan Bilgi Ekonomisi konusunda Bakanlar Toplantısı kayıtları youtube üzerinden yayınlanıyor. Artık, youtube bir eğlence ortamı olmanın ötesinde, öğrenme, iş yapma, tantım ortamı olmuştur. Atatürk hakkında 26 bin video var. Youtube gibi yerleri yasaklamak ülkemizin harakiri yapmasıdır.

İnternet Yaşamdır !